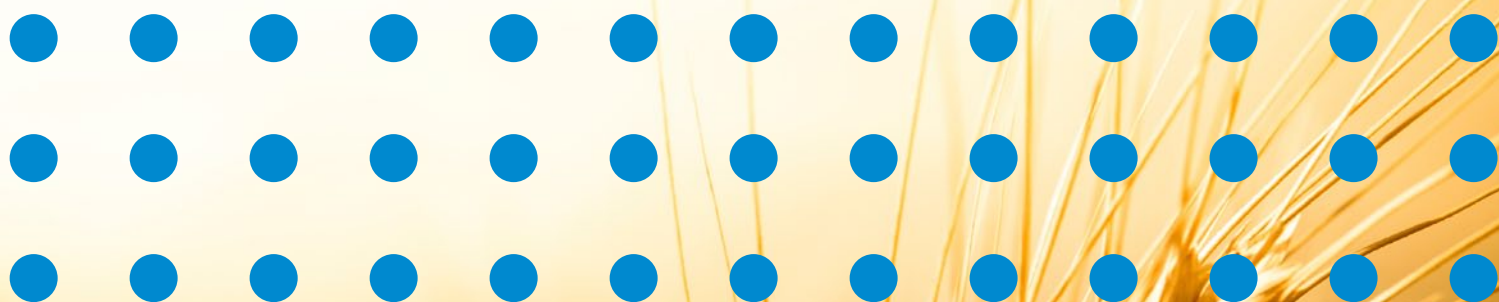

Publiekssamenvatting Jaarverslag 2014

Operationeel Programma Noord-Nederland 2007 - 2013

Finish in zicht

Finish in zicht

Noord-Nederland heeft voor de periode 2007-2013 ruim €169 miljoen uit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) ontvangen. Dit geld wordt via het Operationeel Programma Noord-Nederland (OP) ingezet om het regionaal concurrentievermogen en de werkgelegenheid te vergroten, met name via de speerpuntsectoren energie, water-technologie, high tech systemen en materialen, agribusiness en 'healthy ageing'. Het Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN) heeft als managementautoriteit de taak het programma te beheren en te controleren en brengt hiervan jaarlijks verslag uit.

Hoewel de benaming '2007-2013' anders doet vermoeden, is 31 december 2015 de uiterste datum waarop projecten binnen dit programma dienen te zijn afgerond. Dit betekent dat dit verslag betrekking heeft op het een na laatste uitvoeringsjaar.

Het OP is van doorslaggevend belang voor de uitvoering van het regionale beleid in Noord-Nederland. Het OP wordt 'gezwaluwstaart' uitgevoerd met het programma Koers Noord, waarbinnen de noordelijke delen van het programma Pieken in de Delta en het programma Transitie vallen. Door te 'zwaluwstaarten' worden middelen uit EFRO, Pieken in de Delta en Transitie vaak voor dezelfde projecten ingezet; zij dienen zo wederzijds als cofinanciering. Tevens is het OP bepalend in de financiering van een groot aantal subsidieregelingen en tenders die in Noord-Nederland op regionaal of provinciaal niveau worden uitgevoerd, zoals bijvoorbeeld de energiebesparingsregeling van het SNN, toeristische regelingen en innovatieve actieprogramma's van de noordelijke provincies.

Mooie resultaten

Economisch gezien was 2014 voor Nederland een jaar van de eerste tekenen van herstel. Hoewel voorzichtigheid geboden is bij het leggen van een causaal verband, wordt dit gematigd positieve beeld weerspiegeld in de indicatoren van het OP. Over het geheel genomen zijn de indicatorescores in 2014 toegenomen in een mate die op grond van de financiële voortgang mocht worden verwacht. Dit geldt onder meer voor de gecreëerde arbeidsplaatsen en de uitgelokte private vervolginvesteringen.

4.000 arbeidsplaatsen zijn cijfers waar Noord-Nederland trots op kan zijn. Ook de betrokkenheid van het noordelijk bedrijfsleven wordt door de indicatoren bevestigd, met meer dan vier keer zoveel mkb-bedrijven die zijn ondersteund, ruim 4.400 in totaal en een fors hoger aantal samenwerkingsverbanden tussen bedrijven en kennisinstellingen, 66 in totaal. De verwachtingen op de langere termijn zijn bovendien positief. Het ziet ernaar uit dat de streefwaarden van bijna alle indicatoren voor het programma ruimschoots worden gehaald.

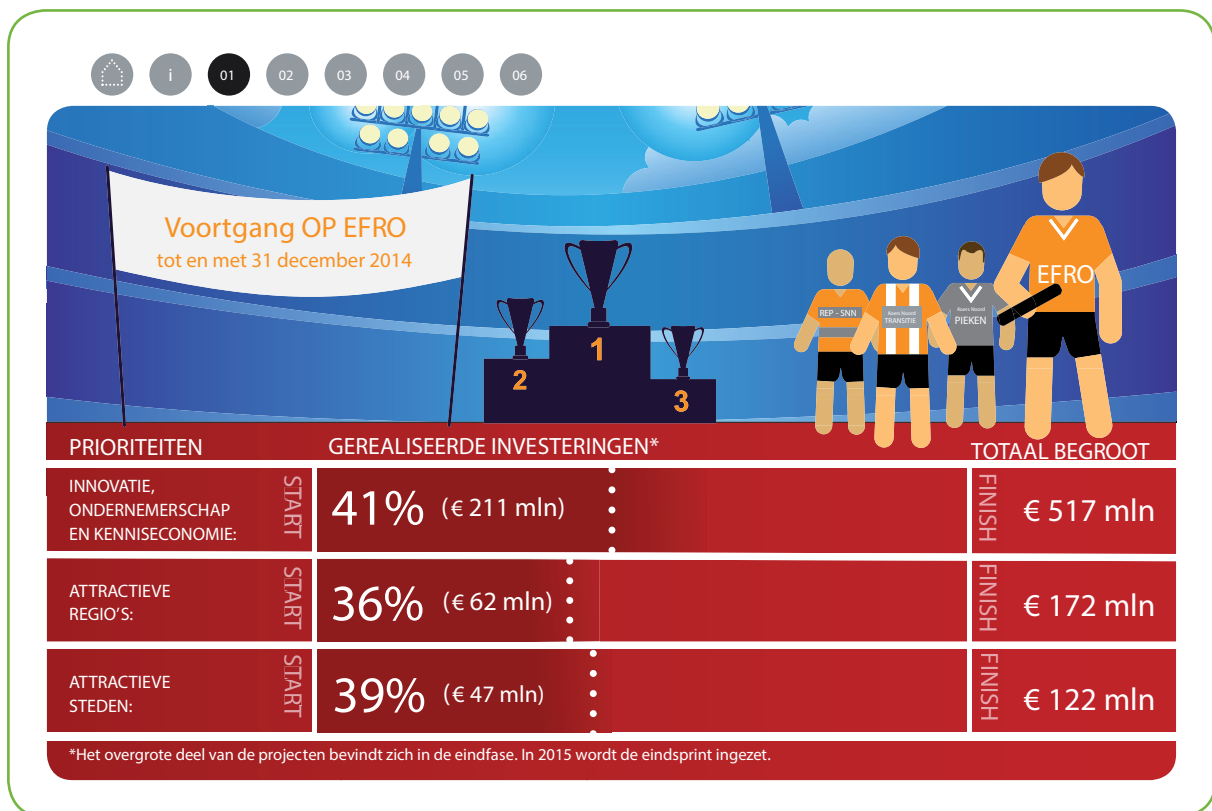
In 2014 zijn acht projecten succesvol afgerond. Het aantal afgeronde projecten komt hiermee op 31, van de in totaal 135 projecten in het programma. Voor de 31 afgeronde projecten is in totaal €29,5 miljoen EFRO-subsidies toegekend. Twee projecten zijn in 2014 voortijdig beëindigd.

Een project dat in 2014 werd afgerond is het Waterapplicatiecentrum. Het Waterapplicatiecentrum (WAC) is een centrum waarin bedrijven, kennisinstellingen en overige organisaties experimenten op watertechnologiegebied uit kunnen (laten) voeren. Het WAC faciliteert het bedrijfsleven en onderwijs in infrastructuur en inventaris voor het uitvoeren van onderzoek. Naast de infrastructuur biedt het WAC technische ondersteuning voor het bouwen en onderhouden van proefopstellingen. In het WAC kunnen bedrijven, kennisinstellingen en overige organisaties terecht die zelf niet over faciliteiten beschikken om onderzoek te verrichten.

Vanuit het EFRO is meebetaald aan de totstandkoming van dit instituut, dat is gevestigd op de watercampus in Leeuwarden.

Vertragingen in uitvoering

Noot: totaal begrote investeringen is het bedrag inclusief overcommitting.

Financieel, daar waar het gaat om de uitvoering en afronding van projecten, is de situatie anders. Vertragingen blijven de uitvoering parten spelen.

Net als in eerdere jaren heeft 2014 voor het SNN voor een groot deel in het teken gestaan van de versnelling van de uitvoering van projecten. Deels met resultaat. Over het geheel genomen is de voortgang minder snel verlopen dan wenselijk was. In het laatste uitvoeringsjaar dient naar schatting nog ruim €300 miljoen aan kosten te worden gerealiseerd. In 2015 zullen projecten alles op alles moeten zetten om dit omvangrijke bedrag te behalen. Het uitvoeringsprobleem is in 2014 wel beter beheersbaar geworden. Knelpunten worden eerder gedetecteerd. Door strakke monitoring en individuele projectafspraken zijn planningen aangepast en projectperioden verlengd.

Stimuleren van voortgang

Omdat het EFRO-budget in eerdere jaren al meer dan volledig is uitgeput, zijn er in 2014 geen EFRO-subsidies meer toegekend.

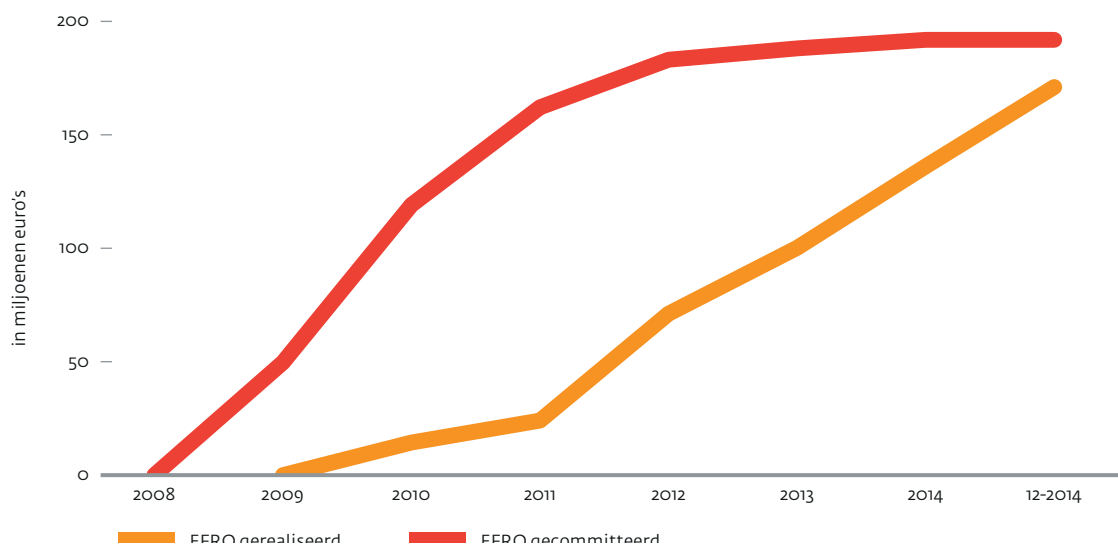
Net als in de afgelopen jaren stond de uitvoering van het OP in 2014 vooral in het teken van het stimuleren van de voortgang van projecten. Vertragingen bij vele projecten hebben er in de afgelopen jaren voor gezorgd dat het zwaartepunt van het afronden van het programma ver naar achteren is geschoven. Deze verschuiving brengt risico's met zich mee. Het gevaar bestaat dat het programma niet tijdig kan worden afgerond. Wanneerprojecten niet geheel zijn afgerond, blijven subsidies onbenut en dienen deze naar Brussel te worden geretourneerd.

De eerste programmajaren lieten een enorm toekenningstempo zien, dat tot 2011 nauwelijks tot uiting kwam in de bestedingen. Projecten maakten kosten, maar het groeitempo was laag en van een versnelling van de groei was pas in 2011 sprake. In 2012 en 2013 namen de kosten toe, maar het tempo was lager dan wenselijk. Eind 2013 leek het alsof de kosten een nieuw en sneller groeipad hadden gevonden. Deze versnelling heeft zich in 2014 echter niet doorgezet. De toename van de kosten is in 2014 verlopen volgens het scenario dat in 2013 als behoudend werd geformuleerd. Dit betekent dat er in 2015 nog omvangrijke bedragen gerealiseerd dienen te worden.

Tabel 2.1 Uitputting OP N-NL (bedragen x € mln)

EFRO	Budget	Over-committering	Totale budgetruimte	Verleend	Resterende budgetruimte	Pijplijn
1 Innovatie, ondernemerschap en kenniseconomie	94,9	11,9	106,7	107,1	-0,4	0,0
2 Attractieve regio's	33,9	4,2	38,1	38,1	0,0	0,0
3 Attractieve steden	33,9	4,2	38,1	39,8	-1,7	0,0
4 Technische bijstand	6,8	0,0	6,8	6,8	0,0	0,0
Totaal	169,4	20,3	189,7	191,9	-2,1	0,0

Figuur 2.3 Committingen versus bestedingen

Tabel 2.4 Voortgang kernindicatoren

Voortgang kernindicatoren	Streefwaarde	Gecommitteerd	% ^{**}	Gerealiseerd	% ^{**}	% ^{***}
1 Innovatie, ondernemerschap en kenniseconomie						
Aantal R&D projecten	20	45	>100%	8	40%	18%
Uitgelokte private vervolginvesteringen	- *	133.107.134	-	24.208.692	-	18%
Aantal ondersteunde startende bedrijven en kleine bedrijven < 5 jaar	60	412	>100%	357	>100%	87%
Aantal ondersteunde MKB-bedrijven	1.000	5.455	>100%	4.442	>100%	81%
Aantal samenwerkingsverbanden tussen bedrijven en kennis-/researchinstellingen	6	73	>100%	66	>100%	90%
Aantal bruto gecreëerde arbeidsplaatsen (in FTE's)	1.500	7.408	>100%	3.457	>100%	47%
2 Attractieve regio's						
Uitgelokte private vervolginvesteringen	- *	24.983.671	-	13.306.544	-	53%
Aantal hectare bedrijfsterein gemoderniseerd	150	225	>100%	207	>100%	92%
Aantal toeristische-recreatieve projecten	6	15	>100%	2	33%	13%
Aantal bruto gecreëerde arbeidsplaatsen (in FTE's)	500	2.163	>100%	571	84%	26%
3 Attractieve steden						
Uitgelokte private vervolginvesteringen	- *	9.330.987	-	3.579.893	-	38%
Aantal gerenoveerde of nieuwe stedelijke voorzieningen	5	11	>100%	2	40%	18%
Aantal bruto gecreëerde arbeidsplaatsen (in FTE's)	500	457	91%	15	3%	3%
Totaal						
Uitgelokte private vervolginvesteringen	- *	167.421.792	-	41.095.129	-	25%
Aantal bruto gecreëerde arbeidsplaatsen (in FTE's)	2.500	10.028	>100%	4.043	>100%	40%

* voor deze indicator is vooraf geen streefwaarde gekwantificeerd

** ten opzichte van de streefwaarde

*** ten opzichte van de committeringswaarde

Alles op alles voor tijdige afronding

In 2014 heeft het SNN een groot aantal maatregelen genomen om de voortgang van projecten te versnellen. Verschillende projecten zijn als risicoproject aangemerkt. Deze zijn nauwgezet gemonitord. Uitgangspunt van het nieuwe monitoringsregime is dat knelpunten eerder worden gesignaleerd en tijdig worden opgelost. Daarnaast zijn er strakke richtlijnen ingesteld voor het omgaan met verzoeken tot projectperiodeverlengingen. Een rechtstreeks gevolg van de vertragingen is namelijk dat een groot aantal begunstigten verzoekt langer over de uitvoering te mogen doen.

Hoewel deze maatregelen in 2014 nog niet hebben geleid tot een versnelling van de bestedingen, zijn de vertragingen wel beter beheersbaar geworden. Problemen bij projecten zijn uitgebreid in kaart gebracht, knelpunten worden eerder gesignaleerd. Er zijn intensieve contacten tussen SNN en subsidieaanvragers om probleemprojecten gezamenlijk tot een goed einde te brengen. Daarnaast wordt binnen de SNN-organisatie in sterke mate geanticipeerd op de stroom aan projectafrondingen die medio 2015 wordt verwacht.

Colofon / identificatie

UITGAVE

Jaarlijks verslag over de uitvoering van Operationeel Programma Noord-Nederland 2007 - 2013, Doelstelling 'Regionaal concurrentievermogen en werkgelegenheid'.

MANAGEMENTAUTORITEIT

Samenwerkingsverband Noord-Nederland

DOELSTELLING

Structurele bijstandsverlening van de Gemeenschap uit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling in de regio 'Noord-Nederland', die onder de doelstelling regionaal concurrentievermogen en werkgelegenheid valt.

SUBSIDIABEL GEBIED

Noord-Nederland (provincies Drenthe, Fryslân en Groningen)

PROGRAMMERINGSPERIODE

2007 - 2013

PROGRAMMANUMMER (CCI-NR.)

CCI 2007 NL16 2 PO 001

TITEL VAN HET PROGRAMMA

Operationeel programma Noord-Nederland 2007 - 2013

VERSLAGJAAR

2014

DATUM VAN GOEDKEURING VAN HET JAARVERSLAG DOOR HET COMITÉ VAN TOEZICHT

22 juni 2015

TEKST

SNN

CONCEPT EN GRAFISCH ONTWERP

StudioTW, Groningen

FOTOGRAFIE

Green Chemistry Campus

HZPC

NLAgency

NOM

SNN

StudioTW

WaterAlliance

SNN

Laan Corpus den Hoorn 200

Postbus 779

9700 AT Groningen

T 050 522 49 00

F 050 527 60 91

E communicatie@snn.eu

www.snn.eu

DE COMPLETE VERSIE VAN HET JAARVERSLAG 2014 VAN HET OPERATIONEEL PROGRAMMA
IS TE VINDEN OP www.snn.eu

NADERE INFORMATIE OVER DE PROJECTEN IS TE VINDEN OP www.europaomdehoek.nl

www.snn.eu